

15. Metrotoimikunta

Toimikunnan kokoonpano, kokoukset ym. Metrotoimikunnan puh.johtajana toimi kertomusvuoden ajan apul.kaup.joht. Veikko Järvinen, varapuh.johtajana päätoimitt. Pentti Poukka ja jäsenenä yli-ins. Henrik Kalliala, autoilija Juho Mehto sekä kauppat.lis. Ingvar Melin.

Toimikunta kokoontui kertomusvuonna 33 kertaa ja asioita oli toimikunnan käsiteltävänä 438.

Esittelijänä toimikunnassa oli kertomusvuoden aikana toimitusjoht. Unto Valtanen ja sihteerinä varat. Martti Palmén.

Päätökset. Metrotoimikunta päätti kertomusvuonna mm. oikeuttaa toimiston jatkamaan

- metroasemien pintamateriaalien suunnittelua siten, että tunneli- ja ulkoasemien suunnittelussa pyritään ns. kevyen linjan pintamateriaalin käyttöön (12.9. 301 §)
- tarkistaen 12.8.72 § 451 tekemäänsä päätöstä Kluuvin aseman suunnittelua siten, että eteläisen lippuhallin pääsisäänkäynti siirretään pois jalkakäytäväalueelta jatkamalla lippuhallia Vuorikadun suunnassa etelään (18.4. 159 §)

laajentamaan

- Junatie-Karhupuisto ratatunnelin louhintatyön urakkasopimusta Louhintaliike Karpinen Oy:n kanssa Sörnäisten metroaseman porrashuoneen alaosan ja sulkuhuoneen, välikäytävän ja viisteiden sekä valvontatilan osalta (4.10. 341 §)

tekemään konsulttisopimuksen

- Kamppi-Siltavuori ratatunnelin louhintatärinän mittauksista Oy Finnrock Ab:n kanssa (24.8. 282 §)
- metron rakennustöiden valvontamittauksista vuodeksi 1974 Oy Kunnallistekniikka Ab:n kanssa (5.12. 418 §)

tekemään urakkasopimuksen

- Hiihtäjätien sadevesitunnelin sekä siihen liittyvien viemäri- ja radanrakennustöiden suorittamisesta T:mi Rilke I. Liikkasen kanssa (21.11. 405 §)
- Kamppi-Kaivokatu ratatunnelien louhintatyötä Elovuori Oy -nimisen osakeyhtiön kanssa (24.8. 281 §)
- Kipparlahden metrosillan ja siihen liittyvän ratatyön rakentamisesta Oy Tiefundamentti Ab:n kanssa (5.7. 241 §)

tilaamaan

- geodeettiin mittauksiin liittyviä lisätöitä Kaavakartta Oy:ltä sekä tärinämittauksiin liittyviä lisätöitä Oy Finnrock Ab:ltä (28.2. 91 §)
- Hakaniemen metroaseman 1. rakennusvaiheen edellyttämät työnaikaiset liikennejärjestelytyöt laskutyönä Helsingin kaupungin rakennusvirastolta ja raitiotiekiskojen siirtotyöt niinkään laskutyönä Helsingin kaupungin liikennelaitokselta (12.9. 305 §)
- Hakaniemen-Karhupuiston louhinta-urakkaan liittyvänä lisätyönä 1) metron ratatunnelin jatkamisen Siltasalmen alitse, 2) ratatunnelien louhintaa vahvistuksineen Siltasalmen keskustaan päin, 3) Siltasalmen puhallinkuilun sekä Hakaniemen metroaseman pohjoispäähän liittyvän puhallinkuilun rakentamisen Insinööritoimisto Oy Vestolta (28.2. 91 §, 5.7. 243 §, 19.9. 317 §)
- Sörnäisten metroaseman ensimmäisen rakennusvaiheen edellyttämät kaapeli-, putkijohto- ja liikennejärjestelytyöt Helsingin kaupungin sähkö-, kaasun-, vesi- ja liikennelaitokselta (4.10. 340 §)
- tutkimustyön, joka kohdistuu koejunan teknisten ratkaisujen edelleen kehittämiseen liikkuvan kaluston myöhempää hankintaa silmälläpitäen Metrovaunut-nimiseltä avoimelta yhtiöltä (28.3. 131 §)

solmimaan mm. seuraavat suunnitelmiin laatimista ym. koskevat sopimukset

- sopimus Kampin metroaseman pääpiirustus- ja

urakkavaiheiden suunnittelusta suunnitteluryhmän kanssa, jonka muodostavat Arkkitehtitoimisto Hyvämäki - Karhunen - Parkkinen, Insinööritoimisto Lauri Mehto, Liikennetekniikka Oy, Insinööritoimisto Olof Granlund - Antti Oksanen, Sähköinsinööritoimisto Eino Ranta-aho Ky ja Insinööritoimisto Saanio & Laine (12.9. 304 §)

- sopimus Kulosaaren, Hiihtäjätien ja Siilitien metroasemien työpiirustusten ja tarjouspyyntöasiakirjojen laatimisesta yhteisvastuullisesti toimineen suunnitteluryhmän, Oy Kaupunkisuunnittelu Ab:n, Liikennetekniikka Oy:n, Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan, Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n ja Ekono Oy:n kanssa (24.10. 359 §)
- sopimus metron varikon ensimmäisen rakennusvaiheen toimintaselvitysten ja luonnospiirustusten laatimisesta yhteisvastuullisesti toimivien Arkkitehtitoimisto Osmo Solansuu Ky, Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollila, Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy, Tuotantotekniikka Oy ja Ekono Oy:n kanssa samoin kuin tilaamaan työssä mahdollisesti tarvittavan ulkomaisen asiantuntija-avun (19.12. 435 §)
- sopimus Puotinharjun metroaseman esiluonnosvaiheen täydennyssuunnitelmien ja luonnossuunnitelmien laatimisesta yhteisvastuullisen konsulttiryhmän kanssa, jonka muodostavat Projektikonsultit Oy, Arkkitehtitoimisto Juhani Katainen Ky, Insinööritoimisto Pentti Polvinen Ky ja Insinööritoimisto Erkki Juva Oy (5.9. 294 §)
- sopimus yhteisvastuullisesti toimivien Insinööritoimisto Maa ja Vesi Oy:n, Insinööritoimisto Eero Paloheimo & Matti Ollilan ja Arkkitehtuuri- ja suunnittelutoimisto Osmo Solansuu Ky:n kanssa suunnittelusopimukset a) varikon jarrutusraiteen suunnittelusta, b) rataosan Roihupelto - Puotinharju linja- ja syöttöraiteiden suunnittelusta (28.2. 89 §)

solmimaan tutkimussopimuksia seuraavasti:

- sopimus v.1973 aikana suoritettavista painokairausmenetelmällä tehtävistä geoteknillisistä tutkimuksista Suunnittelukeskus Oy:n kanssa,
- sopimus v. 1973 aikana tarvittavista Kallion jännitystilamittauksista Suomen Malmi Oy:n kanssa
- sopimus v. 1973 aikana kaikista muista geoteknillisistä tutkimuksista Kallio- ja maaperätutkimus Geotek Oy:n kanssa sekä soveltuvan osan mainituista tutkimuksista teettäminen kaupungin geoteknisellä toimistolla (24.1. 36 §)

Metrotoimikunta päätti oikeuttaa toimistoa myös v. 1974 aikana suoritettavien geoteknillisten tutkimus-, valvonta- ja asiantuntijatehtävien hoitamiseksi

- tilaamaan kiinteistöviraston geoteknilliseltä toimistolta tarvittavan asiantuntijavalvonnan sekä pohjavesihavainnointiin liittyvät työt
- solmimaan Valtion teknillisen tutkimuskeskuksen

geotekniikan laboratorion kanssa sopimuksen asiantuntija-avusta metrotoimiston tarvitsemissa pohjavesikysymyksissä

Samalla toimikunta velvoitti toimiston tekemään aikanaan toimikunnalle perustellun esityksen em. geoteknillisten tutkimusten suorittajasta (19.12. 434 §).

Edelleen metrotoimikunta päätti

- asettaa seuraavat, metron koeliikenteen laajentamiseen tähtäävät, vuosittain myönnettävien määrärahojen puitteissa toteutettavat aikatavoitteet:
  1. varikon koetusraide pyritään saamaan valmiiksi koeliikenteelle ATC-laitteita lukuunottamatta 1.6.1976 alkaen
  2. rataosuus Junatie-Koerata vastaavasti valmiiksi ATC-laitteita lukuunottamatta 1.1.1977 alkaen (31.10. 377 §)
- ettei vaiheittain rakentamisen periaatetta sovelleta keskustan tunneliasemien toteuttamisessa (7.2. 60 §)
- muuttaa metrotoimiston hallinto-organisaatiota siten, että rakentamisosaston käyttötoimisto siirretään kone- ja sähköosaston yhteyteen 1.1.1974 lukien (5.12. 420 §)
- myöntää toimiston käyttöön Kamppi-Siltasalmi ratatunnelien lisäsuunnittelutyöhön lisämäärärahan sekä oikeuttaa toimiston tekemään sitä koskevan sopimusmuutoksen Linjasuunnittelu Oy -nimisen osakeyhtiön kanssa (19.12. 430 §).

Esitykset. Metrotoimikunta teki kertomusvuonna kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat esitykset:

- metroradan Kamppi-Puotinharju jatkaminen Vesilaan (28.3. 130 §)
- piirustusten hyväksyminen: Hakaniemen, Sörnäisten ja Kampin metroaseman luonnospiirustukset (14.2. 69, 70 §, 12.9. 303 §), Kulosaaren, Siilitien ja Hiihtäjätien metroaseman sekä Karhupuiston puhallinkuilun ja metron ulkoalueen sähkönsyöttöasemien pääpiirustukset (26.9. 324, 326 §, 5.12. 415 §, 7.2. 54 §) sekä metrovarikon koetusraiteen linjauksen ja korkeusaseman sekä betonitunnelin yleispiirustukset (12.9. 302 §)
- suunnitelmien hyväksyminen: Hiihtäjätien metroasemaympäristön liikennejärjestelysuunnitelmat sekä Hiihtäjätien sillan yleissuunnitelma (26.9. 326 §), metrotunneliosuuden Siltavuori-Kamppi ratalinjaus- ja korkeusasemasuunnitelma, Siltasalmen puhallinkuilusuunnitelma sekä Roihupellon metrovarikon yleissuunnitelma (21.2. 79 §, 28.2. 88 §)

Lisäksi toimikunta päätti esittää yleisten töiden lautakunnalle, että rakennusvirasto osallistuisi Hiihtäjän-

15. Metrotoimikunta

tien sadevesitunnelin sekä siihen liittyvien viemäreiden rakentamiskustannuksiin (21.11. 405 §).

Lausunnot. Metrotoimikunta antoi kertomusvuonna kaupunginhallitukselle mm. seuraavia asioita koskevat lausunnot:

- asemakaavat: Hakaniemen ja Sörnäisten metroaseman asemakaavan muutosehdotus (4.4. 143 §, 3.5. 169 §) ja Mellunmäki-Yhdistys ry:n Mellunmäen asemakaavaa ja Vesalan metrokysymystä koskeva kirje (13.8. 258 §)
- liikkumaesteisten henkilöiden erityistarpeiden huomioon ottamista metrosuunnittelussa koskeva Suomen Siviili- ja Asevelvollisuusinvalidien Liitto ry:n kirje (19.12. 427 §)
- metroradan Kamppi-Puotinharju jatkamista Vesalaan koskeva kirje (13.8. 259 §)
- Postipankin pyyntö saada tehdä metrohissistä varten oviaukko kiinteistöön (31.10. 380 §)
- piirustukset: Pohjois-Haagan aseman luonnos- ja pääpiirustukset (24.10. 354, 355 §) ja Kannelmäen aseman luonnospiirustukset (19.12. 428 §)
- valtuustoaloitteet: aloite keskustan metroasemien suunnittelussa noudatettavien pääperiaatteiden saattamisesta valtuuston käsiteltäväksi (18.5. 190 §), metron suunnittelutilannetta ja kustannuksia koskeva aloite (5.7. 240 §), sekä Sörnäisten metroaseman suunnittelussa noudatettavien pääperiaatteiden saattaminen valtuuston käsiteltäväksi (18.5. 191 §).

Lisäksi metrotoimikunta päätti antaa mm. seuraavat lausunnot:

- kaupunkisuunnitteluvirastolle lausunnot Itäkeskuk- sen kaavarungon suunnitelmista ja kaavarunkovaihtoehdoista (13.8. 260 §), Malmin aluekeskuksen kaavarunkosuunnitelmasta (19.12. 429 §) sekä Puotinharju-Vesala metroradan suunnitteluun liittyvän maankäyttöselvityksen loppuraportista (3.5. 171 §)
- rakennusohjelmatoimikunnalle lausunto Helsingin asuntotuotanto-ohjelmasta vuosille 1974–1978 (31.10. 376 §).